

20.12.2023

Asiakkuusjohtaja

30 § Vahingonkorvausvaatimus, esinevahinko

HEL 2023-009279 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusjohtaja päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 4.7.2023 esittänyt kaupungille määrältään 27 833 euron ja osittain yksilöimättömän vahingonkorvausvaatimuksen. Hakija vaatii kaupunkia korvaamaan Tilkanniityn puistoalueelle sijoitettujen, hakijan omistamien taideteosten Maailma eri värein, Kaksi lasta ja Tyttö sekä Aurinkokeinu-teoksen turvaistuimen arvon sekä korjaamaan edelleen sijoitettuina olevat taideteokset Äiti ja Isä hahmo sekä Labyrintti.

Vaatimuksen mukaan kaupunki on tuhonnut hakijan korvattavaksi vaatimat taideteokset. Hakija ei ole saanut kaupungilta sopimuksen mukaista poistokehotusta siirtää näitä taideteoksia pois, ja osa niistä on tämän takia vaurioitunut kaupungin niitä siirtäessä ja osan kaupunki on hävittänyt. Kaupunki on lisäksi laiminlyönyt taideteosten kunnossapitoa ja korjaamista vuoden 2018 jälkeen, minkä vuoksi ne ovat kärsineet vahinkoa.

Kaupungin ja hakijan väliset sopimukset

Korvausvaatimuksen kohteena olevat taideteokset ovat alun perin sijoitettu korvauksetta kaupungin puistoalueelle rakennusviraston alueidenkäyttöpäällikön päätöksellä 29.6.2010 § 15 syntyneen sopimuksen mukaisesti. Sopimus on ollut voimassa 1.9.2010–30.9.2015.

Hakijan taideteosten sijoittamisesta on sovittu uudelleen kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiden alueidenkäytön tiimipäällikön päätöksellä 22.1.2021 päätetyllä sopimuksella. Sopimus on tullut takautuvasti voimaan 1.7.2020 kahden kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin siten, että se on kauintaan kuitenkin voimassa 30.6.2030 asti.

Sopimuksen ehtojen mukaan alue taideteosten pitoa varten on luovutettu korvauksetta. Taideteosten tarkat paikat on sovittu määritettävän sekä niitä koskevat siirto- ja poistotoimenpiteet suoritettavan sopimuksen liitteinä olevien, 18.12.2019 päivätyn Haaganpuron alajuoksun

20.12.2023

Asiakkuusjohtaja

kunnostamistoimenpiteitä koskevan istutus- ja varustepiirustuksen, sekä 8.1.2020 päivätyn Elämän Kukka -taidepuiston teoksia koskevien toimenpideohjeiden mukaisesti. Toimenpideohjeiden mukaan Huopalahden padon purun yhteydessä puistosta poistetaan hakijan taide-teoksista Aurinkokeinu, Maailma eri värein sekä Äitimaa ja Isä.

Sopimuksen liitteenä on lisäksi pöytäkirja 20.12.2019 pidetystä taiteilijataapaamisesta, jossa myös hakija on ollut läsnä. Pöytäkirjan merkintöjen mukaan tapaamisessa on käyty läpi puistosta poistettavat taide-teokset.

Kaupunki vastaa sopimusehtojen mukaan taideteosten korjauksesta ja kunnossapidosta soveltaen taiteilijoiden antamia hoito-ohjeita harkintansa mukaan ja siinä määrin kuin se kohtuullisin kustannuksin ja kohtuullisin voimavaroin on mahdollista. Mikäli kaupunki katsoo tarpeelliseksi poistaa osan tai kaikki taideteokset niiden kunnan, ylläpitokustannusten tai maankäytön muutosten vuoksi, kaupunki ilmoittaa siitä teoksen omistajalle tai omistajille. Omistajille tai heidän valtuuttamilleen henkilöille annetaan kuukausi aikaa noutaa teokset itselleen. Mikäli poisvientikehotusta ei noudateta, kaupunki poistaa teokset eikä kaupungilla ole velvollisuutta säilyttää teoksia poiston jälkeen, vaan ne hävitetään.

Sopimuksen mukaan hakijan on viivytyksettä ilmoitettava kirjallisesti kaupunkiympäristön alueiden käyttö ja valvonta -yksikön alueidenkäytölle nimeään sekä kotipaikka- ja laskutusosoitettaan koskevat muutokset. Hakijan sähköpostiosoitteeksi sopimuksessa on merkitty *****

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Hakijan esittämä korvausvaatimus koskee hakijan ja kaupungin välistä sopimusta. Sopimusperusteisista vahingonkorvauksista ei ole Suomessa voimassa yleislakia. Koska alue taideteosten sijoittamiselle on luovutettu hakijan yhdistykselle korvauksetta, ei tähän sopimukseen sovelleta myöskään maanvuokralakia ja sen vahingonkorvauksia koskevia säännöksiä. Kaupungin sopimusperusteista vahingonkorvausvastuuta arvioidaan näin ollen sopimusehtojen ja sopimusoikeuden yleisten periaatteiden kautta.

Vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sopimussuhteissa tuottamusta arvioidaan käännetyn todistustaakan perusteella. Tämän mukaan sopimusosapuoli, jonka sopimusvelvoite on jäänyt täyttämättä asianmukaisesti, on velvollinen korvaamaan aiheutuneen vahingon, ellei se kykene näyttämään toimineensa huolellisesti. Sopimusrikkomukseen perustuva vahingonkorvausvelvollisuus käsittää vain sellaiset vahingot, joi-

20.12.2023

Asiakkuusjohtaja

den aiheutumismahdollisuuden korvausvelvollinen on voinut ennakoida jo sopimusta päätettäessä.

Korvausvastuuta ja sen sisältöä voidaan rajoittaa sopimusehdoin. Vahingonkorvaus kattaa lähtökohtaisesti ns. positiivisen sopimusedun, eli vahingonkärsijä saatetaan korvauksella siihen taloudelliseen asemaan, johon tämä olisi sopimuksen oikean täyttämisen perusteella päässyt. Näyttövelvollisuus aiheutuneen vahingon määrästä on lähtökohtaisesti vahingonkärsijällä.

Vahingonkärsijällä on velvollisuus ryhtyä kohtuullisiin toimenpiteisiin vahingon torjumiseksi. Vahingonkärsijän myötävaikutus voi alentaa tai poistaa sopimusvelvoitteensa rikkoneen sopimisosapuolen korvausvastuun.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Kaupungin toteuttaman Haaganpuron alajuoksun kunnostamista koskevan urakan aloituskokous pidettiin 13.4.2022 ja työt alueella aloitettiin 2.5.2022. Urakan yhteydessä Tilkanniityn puisto kunnostettiin, ja alueella olleet taideteokset joko kunnostettiin tai poistettiin 8.1.2020 päivätyn suunnitelman mukaisesti. Urakan vastaanotto pidettiin 16.6.2023 ja urakka-alue vapautui takaisin yleiseen käyttöön 22.6.2023 mennessä.

Hakijan taideteoksista poistettiin Maailma eri värein, Äitimaa ja Isä sekä Aurinkokeinu lukuun ottamatta siihen kuuluvia kahta lasta esittävää veistosta. Ilmojen Impi, Kulttuurin pylväikkö, Elämän kukka labyrintteinen, Pyramidi, Vyötiäinen sekä Koiraveistokset säilytettiin ja tarpeen mukaan kunnostettiin. Hakijan vahingonkorvausvaatimuksessa mainittuja kahta lasta ja tyttöä esittävät, Kulttuurin pylväikkö -teokseen kuuluneita puuveistoksia ei ole enää ollut Tilkanniityn puistossa, kun taideteosten sijoittamisesta on sovittu uudelleen 1.7.2020.

Asiassa saadun selvityksen mukaan kaupunki on ilmoittanut hakijalle taideteosten poisviennin ajankohdan hakijan sopimukseen merkittyyn sähköpostiosoitteeseen 5.5.2021, 20.5.2021 ja 2.6.2022. Lisäksi hakijalle on kerrottu asiasta työmaalla henkilökohtaisesti paikan päällä sekä puhelimitse ennen urakan aloittamista huhti-toukokuun vaihteessa.

Hakija on 8.6.2022 ottanut kaupunkiin yhteyttä sähköpostiosoitteesta ***** ja ilmoittanut tuolloin saaneensa taideteosten poisvientikehottuksen tietoonsa. Kaupunki on uudelleen 14.6.2022 hakijan em. sähköpostiosoitteeseen lähettämällä viestillä kehottanut hakijaa viemään taideteokset pois, ja tiedustellut samalla hakijalta, milloin hän on tulossa hakemaan poistettavat teokset. Kaupunki on asettanut taideteosten

20.12.2023

Asiakkuusjohtaja

poisviennin määräajaksi heinäkuun 2022 lopun. Hakija ei ole vastannut tähän viestiin.

Hakija ei ole noutanut poistettavia taideteoksia määräaikaan mennessä, joten kaupunki on siirtänyt ne ensin varastoalueelle ja tämän jälkeen hävittänyt poistettavat teokset. Ne taideteokset, jotka on sijoitettu uudelleen puistoon, on kaupunki kunnostanut.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Kaupunki on ilmoittanut hakijalle taideteosten poisviennin ajankohdan sopimukseen merkittyyn hakijan sähköpostiosoitteeseen 5.5.2021, 20.5.2021 ja 2.6.2022 sekä henkilökohtaisesti sekä puhelimitse keväällä 2022, ja edelleen hakijan uuteen sähköpostiosoitteeseen 14.6.2022. Viimeisimmässä poisvientikehotuksessa määräajaksi on annettu heinäkuun 2022 loppu. Hakija on itse ilmoittanut saaneensa tiedon poistovientikehotuksesta 8.6.2022, eli yli kuukautta ennen kaupungin asettama määräaika.

Kaupunki on näin ollen täyttänyt sopimuksen mukaisen velvollisuutensa taideteosten poisvientikehotuksen antamisessa. Hakijalla on lisäksi ollut jo ennen sopimuksen tekoa tiedossa, että tietyt taideteokset tullessaan poistamaan alueelta sopimuskauden alussa Pikku Huopalahden padon purun yhteydessä. Kun hakija ei ole noudattanut poisvientikehotuksessa asetettua määräaika, on kaupungilla ollut sopimukseen perustuva oikeus hävittää hakijan omistamat taideteokset. Niiden taideteosten osalta, joita on siirretty kunnostamista varten, ei kaupungilla ole ollut sopimukseen perustuvaa velvoitetta erikseen ilmoittaa siirtämisestä.

Kaupungilla ja hakijalla ei ole ollut sopimusta taideteosten pitämisestä kaupungin puistoalueella 1.10.2015–30.6.2020. Kaupungilla ei tuona aikana ole ollut sovittua velvollisuutta pitää kunnossa ja korjata hakijan omistamia teoksia. Uuden, 1.7.2020 voimaan tulleen sopimuksen ehtojen mukaan kaupungilla on velvollisuus huolehtia hakijan taideteosten kunnossapidosta ja korjauksesta vain siltä osin ja siinä määrin kuin se kohtuullisin kustannuksin ja kohtuullisin voimavaroin on mahdollista. Harkintavalta kunnossapidosta kuuluu sopimuksen mukaan kaupungille.

Kaupunki on huolehtinut puistoon jääneiden hakijan taideteosten kunnossapidosta ja korjaamisesta Haaganpuron alajuoksun kunnostamista koskevan urakan yhteydessä vuosina 2022–2023. Kaupunki ei näin ollen ole rikkonut myöskään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan koskien taideteosten kunnossapitoa tai korjaamista.

20.12.2023

Asiakkuusjohtaja

Edellä esitetyn perusteella kaupunki ei ole rikkonut hakijan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisia sopimusvelvoitteitaan, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan palvelukokonaisuusjohtaja päättää palvelukokonaisuuteen kuuluvan sopimuksen osalta vahingonkorvauksesta

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

20.12.2023

Asiakkuusjohtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 30 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

20.12.2023

Asiakkuusjohtaja

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

20.12.2023

Asiakkuusjohtaja

Mari Randell
asiakkuusjohtaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 21.12.2023.